

— der i en væsentlig Grad afviger fra de store og omgivende Kulturlande i Retning af Mangel paa Arbejdskontrakter og Mangel paa udtryffeligt udformede, forud givne Betingelser for Forholdet mellem Arbejdsgivere og Arbejdere. Det er jo almindelig bekendt, at endogaa i mange af vore større Haandværksfag, i alt Fald i Bygningshaandværksfagene, som er nogle af de største, er Lønningismetoden endnu Daaløn som Grundprincip, ganske vist med en Del Affordbetaling, der dog som oftest er af en saadan Natur, at Daglønnen nærmest bliver betragtet som Minimumsbetaling for Affordarbejde, som en Betaling, der erlægges i alle Tilfælde, selv om Affordarbejdets Pris ikke fuldt ud skulde svare til den almindelige Dagløn, en Dagløn, der som bekendt i flere af de større Fag i alt Fald, maatte de allerfleste, fastsættes ved Priskurant, altsaa i Forbindelse med, at Affordprisen fastsættes, ved Overenskomst mellem Bestyrelserne for Arbejdsgivernes og Arbejdernes Fagorganisationer. Jeg skal aldeles ikke udtale mig om, hvorvidt denne Ordning er at foretrække for den i Udlandet i mange Forhold mere brugte, nemlig Arbejdskontrakter, men Faktum er, at saaledes er Forholdet, og det gør, at jeg tror, at der her i Landet kun ganske sjældent, kun i ganske faa Tilfælde vilde kunne være Tale om saadanne Kontraktbrud, som kunde give Anledning til at føre den paagældende Strid ind under den Arbejdsret, her søges institueret. Det samme gælder i Spørgsmaalet om at paalægge eller diktere Bøder, naar der ikke eksisterer andet Forhold mellem Arbejdsgiveren og Arbejderen end det, der fremgaar af et almindeligt Daglønsforhold, selv om dertil er knyttet en vis Grad af Affordarbejde, saa vil der kun i ganske sjældne Tilfælde være Tale om Erlæggelse af Bøder. Det kan jo vel tænkes, at den ene af Parterne kan forpligte sig ved Forholdets Indtræden til at effectuere visse Præstationer, enten i Form af Betaling eller af ydet Arbejde under Straf af Bøder; men det vil vistnok høre til Sjældighederne. Jeg tror ikke, det ret ofte vil indtræde. Jeg skal imidlertid meget villig erkende, at Opretelsen af Arbejdsretter vistnok er noget, som vi før eller senere ville komme til. Hvorvel jeg paa de væsentligste Punkter er enig med den ærede Forslagsstiller og i det hele taget er enig med ham i Hovedprincippet, saa er jeg uenig med ham i den Maade, hvorpaa han har formet sit Lovforslag. Jeg kan nemlig ikke og har ikke ved Læsningen af Forslaget og ved Overvejselen af det kunnet frigøre mig for den Tante, at det burde være vendt om, ikke alene i bogstavelig For-

stand saaledes, at Affnit B. blev Affnit A., men ogsaa i figurlig Betydning, saaledes at Enighedskamre kom i første Række og Arbejdsretter rykkedes tilbage i anden. Jeg tror uemlig, at det, vi helst burde komme til her, er Institueringen af Voldgiftsdomstole eller for at blive ved Lovforslagets Benævnelse: Enighedskamre og da eventuelt give Enighedskamrene Ret til under nærmere Betingelser at konstituere sig som Arbejdsretter. Jeg maa antage — og det fremgaar jo ogsaa af Lovforslaget — at den ærede Forslagsstiller har lagt Hovedvægten paa Opretelsen af Arbejdsretter; men i Stedet for at give dem Ret til under visse Forhold at udforme sig som Enighedskamre, som Mæglingstinstitutioner, som Voldgiftsretter tror jeg, at det havde været hensigtsmæssigere at gaa i den omvendte Retning, at instituere Enighedskamre og give dem under visse Omstændigheder, og efterhaanden som de udviklede sig til at faa den Betydning, som Lovforslaget med god Føje mener, at de ville faa, en udvidet Myndighed. For det første vilde jeg anse det for rigtigt, hvis man foreløbig bliver staaende ved den noget ny Bestemmelse, som den er nu, nemlig at Enighedskamrets Voldgiftskendelse kun er bindende, naar begge Parter i Genhold til § 19 erklære sig villige til at rette sig efter den, at søge Kamrets Myndighed og Virksomhed udvidet efterhaanden. Det kan gerne være, at den Bestemmelse, at hver af Parterne kan forfaste Kendelsen, er rigtigt til at begynde med, det skal jeg slet ikke bestride, men jeg tror, at skal man udrette noget virkelig godt ved Opretelse af Enighedskamre, hvad jeg tror, der kan gøres, maa man søge at komme der hen, hvor enkelte af vore Fagorganisationer nu ere, at Parterne, naar de undergive sig en Voldgift, skulle forud forpligte sig til at rette sig efter Voldgiftskendelsen. Jeg vil ikke paastaa, at det er klogt, at stille det op som ufravigelig Betingelse allerede nu, og derfor kan jeg meget vel være enig med den ærede Forslagsstiller i, at § 19 maatte ramme det, der er os tjenligt i Øjeblikket, men jeg tror, man maa arbejde der henimod, at man giver Enighedskamrene større Aktualitet, idet man maa kræve, for at Parterne overhovedet skal have Ret til at forlange Voldgiftskendelserne affagte, at de forud forpligtige sig til fra begge Sider at acceptere Kendelsen. Det er det første Skridt og et meget vigtigt Skridt at komme til. Hvorledes man vil ordne det, hvilken Myndighed man vil tillægge det paagældende Enighedskammer i Retning af at afskævre Kendelsen, hvis den alligevel af den ene Part ikke bliver efterkommet, skal